

Debatt 8/7 Terrordådet grusar hoppet om förnyelse

Samma dag som den demokratiska världens ledare skulle visa att de kan tänka bortom sina egna snäva intressen inträffade terrordådet i London. Förhoppningarna om en nystart i världspolitiken har grusats och den nya optimismen slagits i spillror, skriver Anders Mellbourn.

Logiken bakom terrorattackerna i London på torsdagsförmiddagen är övertydlig. Olika terrorgrupper har länge talat om att Storbritannien ska straffas för sitt samarbete med USA i Irak. Med G8-toppmötet med den rika världens ledare i Skottland är just nu världens uppmärksamhet riktad mot Storbritannien och säkerhetsberedskapen i den brittiska huvudstaden är samtidigt ansträngd. Efter onsdagens besked om att London blir värd för de olympiska spelen 2012 var människor i feststämning; ett ytterligare lockande terrormål.

Efter att med nöd och näppe ha klarat sig igenom en lång period av misstro och kritik för det brittiska engagemanget med USA i Irak har också den brittiske premiärministern Tony Blair de senaste veckorna inlett en framgångsrik comeback i politiken med nya initiativ för Europa och framför allt Afrika och världsmiljön.

Ett länge väntat straff

Med ett antal parallella bombexplosioner på tunnelbanetåg och bussar i centrala London har firandet och den nya optimismen slagits i spillror. Tony Blair och Storbritannien har till slut utsatts för det länge väntade och fruktade straffet för Irak.

Men än mer har förhoppningarna om en nystart i världspolitiken grusats. Tony Blairs strävan har uppenbarligen varit att få George W Bush att äntligen ge något tillbaka för det brittiska stödet i kriget mot terrorismen och i Irak. Bush har pressats till eftergifter i skuldpolitiken och om bistånd till den fattiga världen och särskilt Afrika.

I samma förmiddagsstund som explosionerna detonerade i centrala London hade G8-ledarna satt sig ned i Skottland för att diskutera klimatförändringar och miljöförstöring och försöka komma bortom låsningarna kring USA:s nej till Kyotoprotokollet.

Med en bisats under en presskonferens under sitt födelsedagsbesök på Själland på onsdagen hade president Bush låtit medge att klimatförändringarna är människors verk och därmed väckt ett litet hopp om amerikanskt omtänkande om vilka politiska åtgärder som kan behövas för att minska växt-huseffekten. Nu handlar allt om terror och attentat igen, om Irakkriget och om bästa metoder att bemöta terror-attentat. Uppgifterna att militär placeras ut på hustak i London påminner om att frågan om avvägningen mellan militära och polisiära medel vid insatser mot terrorattacker och terrohot inne i ett land fortfarande är känslig och inte avgjord.

Pentagon, som också just i denna vecka gjort en framstöt om att amerikansk militär ska kunna sättas in vid terrorbekämpning hemma i USA, får argument för sin sak.

Vi kommer också att höra motstridiga tolkningar av det inträffade från världens ledare. George W Bush kommer att påminna om att attentaten i London visar på att terrorhotet fortfarande är högst levande och att hans och USA:s fullständiga fokusering på terrorismen efter 11 september 2001 är berättigad. Andra kommer att hävda att attentaten visar på att kriget mot terrorismen misslyckats och att bara den som bryter med USA och Bush, framför allt i Irakfrågan, kan undkomma terrorattacker.

Terroristers omedelbara syfte med sina attentat är att skapa största möjliga

förödelse, skräck och osäkerhet hos människor. Även om uppgifterna om antalet döda och skadade i London fortfarande på torsdagseftermiddagen var osäkra, visar samordningsförmågan med flera samtidiga insatser på en skrämmande effektivitet.

Blottlagd sårbarhet

Londons sårbarhet inför och under ett OS är härtill blottlagd.

Många terrorister - som de tyska och italienska på 1970-talet - säger sig också vara ute för att få det demokratiska samhället att avslöja sitt "verkliga brutala jag". Under gårdagen skulle den demokratiska världens ledare visa att de kan tänka bortom sina egna snäva intressen. Tony Blair ville komma tillbaka till sin roll som socialdemokratisk förnyare i politik och ekonomi. Under den världsvida rocksolidaritetshelgen inför G8-mötet gick den brittiska regeringen nästan i allians med sina påtryckare.

Om torsdagens terrorister också hade detta i åtanke och ville slå mot ett demokratiskt alternativ för att förbättra världen inom den etablerade politikens ramar, blev de åtminstone i stunden förskräckande framgångsrika.

Anders Mellbourn

professor i politik och journalistik Halmstad högskola, tidigare chef Utrikespolitiska institutet